

Szkoła Podstawowa nr 3

im. Janusza Korczaka

w Zielonce

Wymagania edukacyjne z przedmiotu muzyka dla klasy 4

Zgodne z:

- Podstawą programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej z muzyki;
- Programem nauczania muzyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej „Lekcja muzyki” autorstwa Moniki Gromek i Grażyny Kilbach. Wydawnictwo Nowa Era. Warszawa 2023;
- Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania w Szkole Podstawowej nr 3 im. Janusza Korczaka w Zielonce.

Przedmiot muzyka w szkole podstawowej prowadzony jest przez cztery lata w klasach 4, 5, 6 i 7. System oceniania ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia. Powszechna edukacja muzyczna adresowana jest do wszystkich uczestników procesu edukacyjnego niezależnie od poziomu zdolności i umiejętności muzycznych, postaw, zainteresowań czy przekonań. Podstawowym jej celem jest przygotowanie świadomych odbiorców i uczestników kultury muzycznej. Muzyka jest szczególną dziedziną sztuk pięknych, która stymuluje wielostronny, harmonijny i całościowy rozwój ucznia. Poprzez realizację wszystkich jej funkcji: wychowawczej, poznawczej, kształcącej, kompensacyjno-terapeutycznej, estetycznej, integrującej, ludycznej i kreacyjnej, przyczynia się do kształtowania osobowości młodego człowieka otwartego na świat i wyzwania, które niesie współczesność.

Kryteria oceny z muzyki

Przedmiot oceny	Kryteria oceny
wiedza, wiadomości	znajomość kultur i sposobów ekspresji lokalnych, krajowych, europejskich, ogólnoświatowych, rozumienie różnych sposobów przekazywania idei między twórcą, uczestnikiem i publicznością, własnej tożsamości twórczej i dziedzictwa kulturowego, jak sztuka może być sposobem postrzegania i kształtowania świata,
umiejętności	empatycznego wyrażania i interpretowania, identyfikowania i wykorzystywania możliwości uzyskania wartości osobistej, społecznej lub komercyjnej za pomocą sztuki, angażowania się w procesy twórcze indywidualnie i zespołowo,
postawa	otwartość wobec różnorodności ekspresji kulturowej, poszanowanie różnorodności ekspresji, etyczne i odpowiedzialne podejście do własności, ciekawość świata, otwartość na wyobrażanie sobie nowych możliwości, gotowość do uczestniczenia w doświadczeniach kulturowych.

Metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów na lekcjach muzyki

Wszystkie przedstawione poniżej metody sprawdzania osiągnięć są oceniane w skali 1-6

- **Śpiew.** W zakresie śpiewu uczeń:
 1. śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, a cappella, z akompaniamentem) minimum 10 różnorodnych utworów wokalnych w roku szkolnym:
 - piosenki z repertuaru dziecięcego, młodzieżowego, popularnego i ludowego,
 - wybrane pieśni (w tym artystyczne i patriotyczne),
 - kanony;
 2. poprawnie śpiewa z pamięci, zachowując należyłą postawę, hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego” 4 zwrotki;
 3. śpiewa, dbając o emisję głosu, stosuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne i inne, zachowując naturalne właściwości głosu;
 4. wykonuje solo lub w zespole „rapowanki”, rytmiczne recytacje itp.;
 5. tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:
 - struktury melodyczne,
 - sygnały dźwiękowe (w kontekście danej tonalności),
 - prosty dwugłos (burdon, ostinato, głos towarzyszący górny lub dolny),
 - głosowe ilustracje dźwiękowe (onomatopeje) do scen sytuacyjnych, testów literackich i obrazów;
 6. improwizuje wokalnie oraz tworzy- pod kierunkiem nauczyciela i samodzielnie- różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad.
- **Gra na instrumentach.** W zakresie gry na instrumentach uczeń:
 1. gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) na jednym lub kilku instrumentach melodycznych (do wyboru np. flet podłużny, flażolet /flecik polski/, pianino, keyboard, gitara, dzwonki, metalofon, ksylofon i inne) oraz perkusyjnych niemelodycznych:
 - schematy rytmiczne,
 - melodie,
 - proste utwory,
 - akompaniamenty;
 2. gra na wybranym instrumencie melodycznym Hymn Europy (instrumentalną wersję „Ody do radości” L. van Beethovena);
 3. odtwarza gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne;
 4. tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:
 - proste struktury rytmiczne,
 - swobodny akompaniament rytmiczny i melodyczny,
 - instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;
 5. improwizuje oraz tworzy- pod kierunkiem nauczyciela lub/i samodzielnie- różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów.
- **Ruch przy muzyce.** W zakresie ruchu przy muzyce uczeń:
 1. odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne;
 2. wykonuje podstawowe kroki, figury i układy taneczne;

- polskich tańców narodowych: poloneza, kujawiaka i krakowiaka,
 - wybranych tańców ludowych (szczególnie własnego regionu),
 - wybranych tańców różnych narodów,
 - wybranych tańców towarzyskich (fakultatywnie);
3. improwizuje za pomocą gestu i ruchu oraz tworzy ilustracje ruchowe do muzyki.
- **Percepcja muzyki.** W zakresie słuchania muzyki i formułowania wypowiedzi o muzyce, uczeń:
 1. świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (fragmentów lub/i w całości);
 - reprezentatywnych dla kolejnych epok (od średniowiecza do współczesności),
 - muzyki jazzowej i rozrywkowej,
 - polskich pieśni artystycznych i patriotycznych,
 - utworów ludowych w postaci oryginalnej i artystycznie opracowanej;
 2. rozpoznaje ze słuchu:
 - brzmienie instrumentów muzycznych,
 - brzmienie głosów ludzkich: sopran, alt, tenor, bas,
 - podstawowe formy muzyczne: AB, ABA, ABA1,
 - polskie tańce narodowe,
 - aparat wykonawczy: solista, chór, orkiestra, zespół folkowy;
 3. rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego;
 4. przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych (łączyć muzykę z innymi obszarami wiedzy);
 - odzwierciedla graficznie cechy muzyki i strukturę form muzycznych,
 - rysuje, maluje oraz układa teksty do muzyki,
 - werbalizuje emocje i odczucia,
 - opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów;
 5. zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej;
 6. zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne;
 7. poszukuje informacji o muzyce w wydawnictwach książkowych, multimedialnych i innych dostępnych źródłach;
 8. poznaje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;
 9. wyszukuje nagrania z literatury muzycznej w celu zilustrowania kompozytorów, przygotowując prezentacje lub/i muzyczne portfolio;

10. uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej);
 11. angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska;
 12. uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych;
 13. stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;
 14. wymienia nazwy epok w dziejach muzyki oraz potrafi wskazać kompozytorów reprezentatywnych dla nich;
 15. porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów: np. Jan Sebastian Bach, Ludwig van Beethoven, Fryderyk Chopin i inni);
 16. potrafi uzasadnić własne preferencje muzyczne, argumentując swoje wybory.
- **Tworzenie muzyki.** Uczeń zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce:
 1. podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, akord, akompaniament) oraz zależności między nimi;
 2. określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię, agogikę, dynamikę, kolorystykę, artykulację);
 3. odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej:
 - nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii,
 - różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz,
 - zna skróty pisowni muzycznej,
 - zna podstawowe oznaczenia metryczne, agogiczne, dynamiczne i artykulacyjne oraz fermatę,
 - potrafi posługiwać się symboliką beznutową (np. tabulaturą, fonogestyką, uproszczoną fonogestyką, tataizacją);
 4. wykazuje się znajomością i dokonuje charakterystyki:
 - muzyki ze względu na jej rodzaj (wokalna, instrumentalna, wokально-instrumentalna i inne;
 - stylów muzycznych (do wyboru: pop, rock, folk, rap, techno, disco, reggae i inne,
 - form muzycznych: AB, ABA, ABA1,
 - faktury muzyczne: homofoniczna, polifoniczna.
 5. **Metody odtwórcze.** Praca z kompozycją muzyczną podczas samodzielnego słuchania i analizowania utworów lub widowisk muzycznych (np. dzieł operowych, baletów, musicali, filmów muzycznych). Mają na celu przedstawienie przez nauczyciela przykładów muzycznych ilustrujących wykładane treści oraz wzorów wykonywanych utworów, np. śpiewanej piosenki,
 6. **Metody twórcze.** Naśladowanie działań muzycznych zaprezentowanych przez nauczyciela, a także samodzielne odczytywanie zapisu nutowego

(piosenki, utworu instrumentalnego), wykonywanie utworów. Zastosowanie tego rodzaju metod służy kształtowaniu i rozwijaniu muzycznych umiejętności ucznia w zakresie śpiewu, gry na instrumentach, wspólnego muzykowania.

- **Aktywność na lekcji, przygotowanie do lekcji, praca na lekcji.** Aktywność rozumiana jako zgłaszanie się do odpowiedzi oraz umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów, współpraca w zespole, udział w dyskusjach prowadzących do wyciągania wniosków, krótkie wypowiedzi.
Przygotowanie do lekcji obejmuje posiadanie przez ucznia zeszytu przedmiotowego w kratkę 60 kartkowego, podręcznika, fletu podłużnego sopranowego. W każdym półroczu uczeń może przed lekcją zgłosić dwa nieprzygotowania. Każde następne nieprzygotowanie będzie obniżało ocenę z zachowania. Nieprzygotowanie nie zwalnia z pracy na lekcji. Praca na materiałach pożyczonych obniża ocenę z pracy na lekcji.
- **Odpowiedź ustna.** Prowadzona między nauczycielem a uczniem. Rozwija wnioskowanie, argumentowanie i analizowanie.
- **Karty pracy, zeszyt.** Uczeń posiada zeszyt przedmiotowy w kratkę 60 kartkowy, w którym są prowadzone wszystkie tematy lekcji z całego roku szkolnego oraz uzupełnione karty pracy dane przez nauczyciela.
- **Samodzielna prezentacja i prace dodatkowe.** Będą to zadania rozszerzające wiadomości wykonane w domu, prezentacje multimedialne, zadania wytwórcze np. napisane nuty w programie muzycznym.
- **Praca pozalekcyjna** (np. konkurs, projekt). Oceniany będzie aktywny udział ucznia w konkursach i projektach. Udział w przeglądach, festiwalach i konkursach muzycznych. Poznawanie lokalnego folkloru muzycznego i jego twórców, w miarę możliwości współtworzenie kultury regionalnej w powiązaniu z instytucjami zajmującymi się upowszechnianiem kultury i sztuki. Współtworzenie koncertów, prezentacji, imprez muzycznych. Organizowanie, propagowanie i udział w koncertach typu „dzieci dzieciom”. Spotkania z artystami.
- **Występy artystyczne przed publicznością klasową, szkolną i pozaszkolną** zapisywane wcześniej w dzienniku. Repertuar muzyczny przygotowany wcześniej oraz wymagana oprawa do występów np. strój galowy i instrument muzyczny np. flet.
- **Sprawdzian** w formie pisemnej, zapowiedziany wcześniej i zapisywany w dzienniku.
- **Kartkówka** przeprowadzona w zależności od potrzeb.
- **Test** w formie pisemnej, zapowiadanej wcześniej i zapisywanej w dzienniku.

Kryteria na poszczególne oceny

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- zdobywa dodatkową wiedzę dzięki wykorzystaniu różnych źródeł informacji;
- na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany, inicjuje różnorodne działania i projekty;
- potrafi zagrać melodie zamieszczone w podręczniku oraz inne proste utwory na flecie, dzwonkach, keyboardzie;

- umie zaśpiewać a capella i z akompaniamentem piosenki z podręcznika oraz innych źródeł;
- opanował umiejętności łączenia wiedzy z zakresu muzyki z wiadomościami z innych przedmiotów;
- potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy muzyczne;
- zawsze jest przygotowany do lekcji;
- jest wzorowym słuchaczem koncertów muzycznych.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- potrafi zagrać kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na flecie lub dzwonkach;
- śpiewa poprawnie pod względem muzycznym pieśni jednogłosowe z akompaniamentem;
- na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany;
- jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- potrafi zagrać kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na flecie lub dzwonkach;
- śpiewa poprawnie pod względem muzycznym pieśni jednogłosowe z akompaniamentem;
- na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany;
- jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu podstawowym wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- wyjaśnia najważniejsze zagadnienia muzyczne z pomocą nauczyciela;
- potrafi zagrać niektóre melodie przewidziane w programie nauczania na flecie lub dzwonkach;
- śpiewa z akompaniamentem niektóre piosenki zamieszczone w podręczniku;
- zazwyczaj ze skupieniem słucha koncertów muzycznych.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- wykonuje proste ćwiczenia muzyczne z pomocą nauczyciela;
- potrafi zagrać na instrumencie melodycznym gamę i najprostsze utwory zamieszczone w podręczniku;
- śpiewa z akompaniamentem najprostsze piosenki z podręcznika;
- nie przeszkadza innym słuchaczom podczas koncertów muzycznych.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania (co uniemożliwia dalsze kształcenie);
- nie wykonuje prostych ćwiczeń nawet z pomocą nauczyciela;
- nie podejmuje prób zagrania melodii na instrumencie melodycznym;
- odmawia wykonania jakiejkolwiek piosenki;
- jest pasywny, nie uważa na lekcjach;
- nie odrabia prac domowych;
- nie wykazuje chęci, aby nauczyć się czegośkolwiek, nadrobić braki, poprawić oceny.

Uwaga! Ocena niedostateczna nie może wynikać z braku predyspozycji lub uzdolnień ucznia. Należy ją traktować wyłącznie jako reakcję na postawę ucznia wyrażającego niechęć do przedmiotu i do pracy na lekcjach oraz wykazującego brak zaangażowania mimo szeregu prób aktywizacji podejmowanych przez nauczyciela.

Przy ustalaniu oceny z przedmiotu muzyka w szczególności brany jest pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków, praca i zaangażowanie.

Przewycięzanie trudności i aktywna postawa na lekcjach muzyki stanowią podstawę do oceny uczniów.